

אגרות יוחסין למשפחת הגאון רבי שלמה לנדא זצ"ל מדאלינא

הגאון רבי שלמה לנדא מדאלינא זצ"ל הי' זקנו - אבי אמו - של הגה"ק רבי שלמה דרימר זצ"ל אב"ד סקאלא בעל שו"ת "בית שלמה" ד"ח ו"ישרש יעקב" על יבמות, אבל מקור מחצבתו לוטות בערפל. כאן אנו מפרסמים שני מכתבים בנושא זה, אחד מהגה"ח רבי אברהם הלוי איטינגא זצ"ל מדוקלא, והשני מהרה"ח רבי אפרים מנחם מענדיל פעריל זצ"ל, שניהם נכתבו להגה"ח רבי שלום יוסף קליין זצ"ל בעמ"ח ספה"ק קול סופרים ודרך הטובה והישרה מצאצאי הגאון רבי שלמה לנדא זצ"ל מדאלינא, (מה שנזכר במכתב הג"מ ר"א מדוקלא שנכב לכשת"ה מו"ה שי"ק - הוא ר"ת שלום יוסף קליין).

כאן המקום להזכיר כי אין להחליף את הגאון רבי שלמה לנדא זצ"ל מדאלינא המובא כאן עם הרה"ק המקובל רבי שלמה סופר מדאלינא זי"ע שכתבנו עליו ב"נחלת צבי" קובץ ג' עמו' מ"ח - נ"ח (עיי"ש בעמו' נ') והבן.

הגה"ח רבי אברהם איטינגא זצ"ל מדוקלא נולד בעיר בראדי בשנת תרל"ה לאביו הגה"ח רבי יונה זצ"ל חתן הגאון רבי חיים יהודה קלוגר זצ"ל, בן הגאון המפו' בדורו רבי שלמה קלוגר זצ"ל אב"ד דק"ק בראדי (עיי' עליו ב"נחלת צבי" קובץ ד' עמו' ע"א). את תורתו קנה אצל אביו הגאון זצ"ל ודודו הגאון המפו' רבי אברהם שמואל בנימין קלוגר זצ"ל מבראדי.

את ביתו בנה עם בתו של הרה"ח רבי יונה אונגר מדוקלא ועבר לגור אצל חמיו. בשנת תרס"ב התחיל להרביץ שם תורה ברבים כראש ישיבה בחבורת קובע עתים לתורה. היה ידוע ומפו' כבעל ידיעות רבות על גדולי ישראל ובפרט בסדר יוחסין שונות.

זכה וכתב הרבה ספרים וחלק מהם אף נדפסו כגון: יקרא דחי' - לבוב תר"ס, שיחות חולין של תלמידי חכמים - מונקאטץ תרס"ט, דעת זקנים - סאניק תרע"א, אמרי צדיקים - לבוב תרפ"ה, והרבה קונטרסים בפרט בעניני יוחסין שנדפסו בספרים שונים.

על הרה"ח רבי אפרים מנחם מענדיל פעריל זצ"ל אין לנו שום פרטים.

דברי תוספתא

הגה"ח רבי שלום יוסף קליין זצ"ל נולד בעיר מונקאטש לאביו הרה"ח רבי אברהם שמחה קליין ז"ל, ולאמו מרת שרה ע"ה (נפטרה י"א אלול תרנ"ג) בתו של הרה"צ רבי נחום סג"ל לאנדוי זצ"ל, חתן הג"מ רבי יהושע זצ"ל אב"ד פידקאמין, ובנו של הרה"ק רבי שלמה לנדא מדאלינא זי"ע בהרה"ג רבי משה אב"ד בעיר לבוב.

רבי שלום יוסף נתגדל ונתחנך אצל הרה"ק בעל דרכי תשובה ממונקאטש זי"ע, את ביתו בנה בזוו"ר עם מרת חיה רחל ע"ה בת הרה"ח רבי שמעון ממונקאטש, ונפטרה ביום י"ג מנ"א תרפ"א ולא השאירה זש"ק אחריה, ובזוו"ש נשא את מרת סאסיה בת הרה"ח רבי שמחה ישראל ע"ה ונולדו להם - : שלמה יצחק אייזיק, פייגא רעכיל, יחזקאל ישכר דוב, מלכה גאלדא, גדלי' מרדכי, חיים משה יחיאל, יו"ט ליפמאן, צבי ארי', אברהם כולם נהרגו עקדה"ש הי"ד.

הרה"ח רבי שלום יוסף ז"ל הנ"ל השאיר אחריו לברכה ספריו - :
א - "קול סופרים" - על הלכות סת"ם, ובו יבואו הדינים אשר לא נזכרו בספר קסת הסופר. נדפס בבודפשט תרפ"ג בהסכמות נלהבות מגדולי ישראל בזמנו ה"ה - : הג"מ רבי שמעון גרינפעלד זצ"ל אב"ד סעמיהאלי, הג"מ רבי מרדכי לייב ווינקלער זצ"ל אב"ד מאד, הג"מ רבי שלמה צבי שטראסר זצ"ל אב"ד דעברצין, הג"מ רבי יוסף צבי דושינסקי זצ"ל אב"ד חוסט ואח"כ ירושלים ת"ו, הג"מ רבי שאול רוזנברג זצ"ל אב"ד ראצפערד, הג"מ רבי מאיר אריק זצ"ל אב"ד טארנאוו, הג"מ רבי שמואל ענגעל זצ"ל אב"ד ראדמישלא, האדמו"ר הרה"ק רבי צבי הירש שפירא זצ"ל אב"ד מונקאטש, האדמו"ר הרה"ק רבי ישעי' מקערעסטור זי"ע, הג"מ רבי נפתלי טייטלבוים זצ"ל אב"ד ניר באטיר.

ב - "דרך הטובה והישרה" - והוא הנהגות ועצות לעבודת השי"ת, מלוקט מספרי תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע, ונדפס בסאטמאר שנת תרפ"ו בהסכמות הרה"ק בעל אהבת ישראל זי"ע מויזניץ, הגה"ק רבי שאול בראך זצ"ל אב"ד נייטרא, הגאון המפ"ו רבי יוסף צבי דושינסקי זצ"ל אב"ד חוסט ואח"כ בעיה"ק ירושלים ת"ו, והאדמו"ר הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצפערד זי"ע הי"ד.

והיות שהמכתבים המספרסמים כאן לקו בחסרות, לכן אנו פונים לכל מי שיש לו ידיעות, הערות, השלמות וכו' למכתבים אלו, נא להודיע לנו כדי שנוכל לפרסמם אי"ה בגליון הבא.

ב"ה יום שהוכפל בו כי טוב פ' תצא תער"ב לפ"ק
שוכ"ט וכו'

ולבאתי להודיעכם אודות מה ששאלתם לכתוב לכם מהיחוס של זקנינו הה"צ ר שלמה מדאלינא שזקיננו ר' יודל אמר שיש לו בקבלה מן אביו ומן חותנו שהם היו נכדיו כמו שאכתוב לכב' לקמז.

וְיִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ

שְׁמוֹ ר' יְהוּדָא לִיב אֶפְטֵסֶר וְהָיָה לוֹ
 אַרְבַּעָה בָּנִים הַבְּכוֹר הוּא הַנּוֹדֵעַ וְהַשְּׁנִי ר' מֹשֶׁה
 הוּא ה' אָבִי ר' שְׁלֹמֶה וְר' שְׁלֹמֶה ה' לֹו שְׁנֵי בָנִים
 בָּנֹת. הַבְּכוֹר הוּא שְׁמוֹ ר' צְבִי מִסְקָאֲלִי וְהָיָה לוֹ חֶתֶן הַבְּכוֹר
 לִב אֲרִי' וְר' צְבִי הוּא אָבִיו שֶׁל ר' אֲבִי הוּא אֲבִי אֲבִי
 וְר' אֲבִי הוּא אֲבִי ר' וְכֵן הַשְּׁנִי הוּא ר' נַחֲוֹם מְדַאֲלִינָא
 הוּא ה' אָבִי ר' אֶפְרַיִם מוֹאֲלָאוֹעַ הוּא ה' חֶתֶן אֲבִי אֶפְרַיִם
 וְהוּא מִקְלָא יִשְׁרָאֵל וְזֶה יִשְׁרָאֵל וְזֶה אֶפְרַיִם וְזֶה חֶתֶן וְזֶה אֶפְרַיִם
 וְזֶה אֶפְרַיִם וְזֶה חֶתֶן וְזֶה אֶפְרַיִם וְזֶה חֶתֶן וְזֶה אֶפְרַיִם

שֶׁם בָּנוּ הַבְּטֵרָה שֶׁל ר' שְׁלֹמֶה. רוֹזִינָא. הוּא הִיתָה אִם
 שֶׁל ר' שְׁלֹמֶה בְּרוֹמִמְקֵר מִדֵּי דִקָּן סְקָאֲלִי שֶׁ
 בֵּית שְׁלֹמֶה. וְהַשְּׁנִי הִיטָה שְׁמָה הַקְּדִימָה הוּא הִיטָה
 כְּלָתוֹ שֶׁל הַהֵצֵר וְזֶה בּוֹצֵק ר' מִיכְלִי מְזִלָּאטְשׁוֹב לְשִׁתְּנוֹ
 הַהֵצֵר וְכֹו ר' יוֹסֵף מִיאֲמַפְלִי וְאִתִּי אֶתִּי ר' יוֹסֵף
 הוּא הִיטָה בְּנוֹת אֶת הַפְּתִיחַ לְיִשְׁרָאֵל בְּנוֹת אֶתִּי אֶתִּי אֶתִּי

שֶׁן אֲמִיר הוּא לִב לִב הַחֵן וְלִב לִב הַחֵן וְלִב לִב הַחֵן
 ר' לִיטָה לִב לִב הַחֵן וְלִב לִב הַחֵן וְלִב לִב הַחֵן
 כְּתִיב מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל
 וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל
 וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל
 וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל וְזֶה מִיִּשְׂרָאֵל

וְיִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ

וְיִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ

וְיִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ

וְיִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ
 וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ וְנִשְׁמַעֲלֵנוּ

שְׁמוֹ ר' יְהוּדָא לִיב אֶפְטֵסֶר וְהָיָה לוֹ אַרְבַּעָה בָּנִים, הַבְּכוֹר הוּא הַנּוֹדֵעַ
 בִּיהוּדָא, וְהַשְּׁנִי ר' מֹשֶׁה הוּא ה' אָבִי ר' שְׁלֹמֶה.

וְר' שְׁלֹמֶה הוּא לִב אֲרִי' וְר' צְבִי הוּא אָבִיו שֶׁל ר' יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא ה' אָבִי זְקִינֵנו ר'
 יוֹדִיל מִפֶּה, וְכֵן הַשְּׁנִי הוּא ר' נַחֲוֹם מְדַאֲלִינָא הוּא ה' אָבִי ר' אֶפְרַיִם מוֹאֲלָאוֹעַ שֶׁהוּא ה'
 חוֹתֵן שֶׁל אָבִי זְקִינֵנו הַנִּלְ וְהוּא מְקוּבֵל מֵהֶם וְשָׁמַע זֹאת מֵאֲבִיו ר' יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי שְׁלֹשִׁים
 וּמַחֲוֹתָנוּ לִפְנֵי חֲמִשִּׁים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה בַּעֲרָךְ.

וְשֵׁם בָּתוֹ הַבְּכוֹרָה שֶׁל ר' שְׁלֹמֶה, רוֹזִינָא, הוּא הִיתָה אִם שֶׁל ר' שְׁלֹמֶה דְּרוֹמְמֵר
 אֲבִי דְּקִי סְקָאֲלִי בַּעֲמִיחַ בֵּית שְׁלֹמֶה, וְהַשְּׁנִי הִיתָה שְׁמָה הַאֲדִינָא הוּא הִיתָה כְּלָתוֹ שֶׁל
 הַהֵצֵר וְכֹו בּוֹצֵק ר' מִיכְלִי מְזִלָּאטְשׁוֹב אֶת בְּנוֹ הַהֵצֵר וְכֹו ר' יוֹסֵף מִיאֲמַפְלִי, וְלִאֲבִי

זקני ר' צבי מסקאלי הי' הרבה בנים רק אין הכרח לפורטם רק זה אכתוב לכם שבן אחד הי' לר' צבי הנ"ל ושמו ר' מאיר והוא הי' חתן ר' שמעון צבי מדאליני שהוא הי' בן של הרב ר' יודלי כהנא מסיגיט זה מקובל הכל זקני ר' יודיל מאביו ומחותנו כנ"ל.

מנאי הק' אפרים מנחם מענדיל פערל

וגם אני כותב לכם שזה ר' משה אבי ר' שלמה אחיו של הנוב"י הי' ראב"ד בק"ק לבוב הבריה

הנ"ל

ב"ה יום ועש"ק ב"י שבט לקבץ גליות לפ"ק דוקלא

למאן דלא חזינא ולא ידענא קא מברכינא, ברב חסדא ורב הונא, כבוד הדר"ג וכ' פאר היוחסין כשת"ה מו"ה שי"ק אבן יקרה בק"ק .....

מכתבו הגיעני לנכון והנני לתשובתו

זקנו הרה"ק ר' שלמה הנקרא דער טויבער הי' בן הרב ר' משה סגל לנדא, מי הי' הרב ר' משה לא אדע, ומה שכתב כבודו שהי' אחיו של הנוב"י, אינו אמת כי להנוב"י לא הי' רק אח אחד והוא הג"מ יוסף אבד"ק קלימינסטוב, לדעתי יותר נראה שהי' בן לאחד מדודיו של הנוב"י, והדבר הזה צריך בירור ואי"ה עוד אחקור ואדרוש בזה.

הג"מ יוסף לעווינסטיין אבד"ק סעראצק כתב שהר"ר שלמה הי' בן הרב ר' אלעזר לנדא אחיו של הג"מ חיים לנדא אבד"ק פודקאמין והוא ללא אמת כידוע לנו שאביו הי' שמו רבי משה לא אלעזר, ובפרט יש לי כמה ראיות ע"ז כי אין בפיהו נכונה.

אשתו של הרה"ק רבי שלמה הנ"ל היתה אחות הר"ר דוד מדאלינא שהי' אבי אביו של הרה"צ מו"ה דוד בן זלאטי הנקרא ר' דוד זלאטיס מדאלינא שמנו"כ בעיר באלחיב. גם כתב הרה"ג מסעראצק הנ"ל שהר"ר שלמה הנ"ל הי' חתן הרה"צ ר' צבי הירש מ"מ דק"ק דאלינא בע"ס צמח צבי לצדיק (צמח ד' לצבי) - וזה שקר מוחלט, להר"ר שלמה היו מלבד אביו זקינו ר' נחום עוד בן הרב ר' צבי אשר בנו הר' מאיר הי' חתן הרב ר' שמעון צבי בן הג"מ יהודא כהנא אבד"ק סיגעט בעל קונטרס הספיקות, וגם שתי בנות אחת היתה אמו של הג"מ שלמה אבד"ק סקאלע, והשני' היתה כלתו של הרה"ק ר' יוסף מיאמפילא בו הרה"ק מו"ה מיכלי מזלאטשוב. ושמעתי כי הרה"צ ר' מיכל מגלינא זצ"ל

שהי' חתן הרה"ק ר' מאיריל מפרימישלאן ובן הרה"צ ר' משה מיאמפילא בהרה"ק ר' חיים מסאטנוב בהרה"ק ר' יוסף מיאמפילא הנ"ל הי' נכד להרה"ק ר' שלמה מדאלינא, ובכן אשער כי הרה"ק ר' חיים מסאטניב הי' חתן הרה"ק ר' שלמה והי' קורא את בנו הרב ר' משה על שם חותנו זקנו אבי הרב ר' שלמה מדאלינא כן הוא השערתי.

והנה שמעתי כי אביו זקינו הרב ר' נחום סג"ל הי' חתן הג"מ יהושע אבד"ק פודקאין נכד בעל פני יהושע. הנה מהג"מ יהושע אבד"ק פודקאמין נודע לי כי בנו של הר' יהושע הי' הרב ר' ישכר מקאליש בעמח"ס הלולא דפסחא אך דבר זה שהי' נכד בעל פני יהושע לא נודע לי כי אם הי' נכד בעל פני יהושע בטח לא נמנע הרב ר' ישכר הנ"ל מלכתוב זאת בספרו הלולא דפסחא, יודיענו בטובו אם נודע לו זה בבירור ומאיזה מקור שאב הדבר הזה.

אמר השואל, אולי הג' ר' יהושע הי' בן ר' ישכר בערש האבדק"ק פודקאמין וקרא בנו על שם הפנ"י ור' יהושע קרא בנו על שם אביו.

